СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ЕПІДЕМІОЛОГІЯ. ПРИНЦИПИ ПРОФІЛАКТИКИ В МЕДСЕСТРИНСТВІ

Спеціальність: **І 5 «Медсестринство»**
Освітньо-професійна програма: **Сестринська справа**
Код компонента в освітній програмі: **ОК 12**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: за**очна**
Рік навчання: **1**
Семестр(и): **ІІ весняний**
Тип освітнього компонента: **обов'язковий**
Навчальний рік: **2026-2027**

Обсяг: __4,0__ **кредити ECTS (**90**год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: диф.**залік**
Пререквізити: **ОК10**

Кафедра/підрозділ: кафедра епідеміології, вул. Трінклера, 12, 3-ій поверх червоного корпусу
Керівники освітнього компонента: д.мед.н, професор Чумаченко Тетяна Олександрівна, to.chumachenko@knmu.edu.ua
Доктор філософії, асистент Бережна Антоніна Валентинівна, av.berezhna@knmu.edu.ua
Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle): https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=3026

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Розповсюдження інфекційних хвороб в людській популяції має свої закони. Для успішної боротьби з інфекційними хворобами необхідно розуміти закономірності та механізм розвитку епідемічного процесу в людській популяції та його особливості під час надзвичайних ситуацій. Організація та проведення профілактичної та протиепідемічної роботи в сучасних умовах покладена на медичних працівників первинної, вторинної чи третинної ланки медичної допомоги, що також потребує спеціальних знань та вмінь.

В сучасних умовах в світі постійно відбуваються надзвичайні ситуації, під час яких окрім факторів самої надзвичайної ситуації, активізуються і природні та соціальні фактори епідемічного процесу, що призводить до підвищення рівня захворюваності та смертності населення, а організація і проведення своєчасних, у повному обсязі профілактичних та протиепідемічних заходів є викликом для системи охорони здоров'я населення України.

В сучасних умовах реформування системи охорони здоров'я України з акцентом на її профілактичній спрямованості, актуальним є боротьба з інфекційними захворюваннями та зниження летальних випадків від інфекційної патології.

МЕТА КУРСУ: формування знань з теорії механізму передачі збудників інфекційних хвороб, практичних вмінь та навичок з планування і здійснення протиепідемічних та профілактичних заходів щодо найбільш поширених та інфекційних хвороб, які мають міжнародне значення на основі епідеміологічного методу дослідження як основи методології наукового дослідження, оптимізації процесу діагностики ,лікування та профілактики захворювань та використання принципів доказової медицини в прийнятті обґрунтованих рішень по проведенню лікувальних та профілактичних заходів.

- **РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ: ПРН 2,3,4,7,8,13**

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (6 год.):

1. Епідеміологія як наука про епідемічний процес в історії епідеміології. Еволюція епідеміологічних прийомів дослідження. Предмет епідеміології.
2. Епідемічний процес. Рушійні сили епідемічного процесу. Механізм передачі збудників інфекційних хвороб. Класифікація інфекційних хвороб.

3. Епідеміологічна характеристика групи інфекцій дихальних шляхів. Епідеміологічна характеристика групи кишкових інфекцій. Принципи профілактичних та протиепідемічних заходів.

Перелік тем практичних занять (14 год.):

1. Епідеміологічні закони поширення інфекційних захворювань в сім'ї, громадах та інших людських спільнотах. Чинники ризику інфекційної захворюваності.
2. Організація та проведення профілактичних, протиепідемічних та санітарно – гігієнічних заходів в осередках інфекційних захворювань
3. Чинники ризику неінфекційної захворюваності.
4. Організація та проведення профілактичних та санітарно – гігієнічних заходів серед населення.
5. Просвітницька діяльність сестри медичної в профілактиці інфекційних та неінфекційних захворювань.
6. Імунопрофілактика як складова системи забезпечення громадського здоров'я. Комунікації в сім'ях та громадах.
7. Просвітницька діяльність сестри медичної в галузі вакцинопрофілактики
8. Доказова медицина як сучасний стиль діяльності медичних працівників. Принципи доказової медицини.
9. Інструменти управління якістю медичної допомоги. Стандартизація медичних технологій та послуг з позиції доказової медицини
10. Профілактика інфекційних ускладнень при наданні медичних послуг та догляді за пацієнтами як основа якісної медичної допомоги.
11. Епідеміологічні особливості інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги. Інфекційний контроль
12. Просвітницька діяльність сестри медичної в галузі інфекційного контролю
13. Захист індивідуальної самостійної роботи.
14. Диференційований залік.

Перелік тем самостійної роботи студента (100 год.)

1. Основні епідеміологічні поняття. Вчення про епідемічний процес.
2. Джерела збудників інфекційних захворювань. Механізми, шляхи і фактори передачі збудників інфекційних хвороб. Сприйнятливий організм.
3. Осередок інфекційної хвороби, заходи щодо його локалізації. Дератизація. Дезінсекція. Дезінфекція.
4. Епідеміологічні особливості інфекцій з аерозольним механізмом передачі збудника
5. Епідеміологічні особливості інфекцій з фекально - оральним механізмом передачі збудника
6. Епідеміологічні особливості інфекцій з трансмісивним механізмом передачі збудника
7. Епідеміологічні особливості інфекцій з контактним механізмом передачі збудника
8. Організація та проведення занять для пацієнтів з питань профілактики розповсюдження збудників інфекційних захворювань з різними механізмами передачі
9. Імунопрофілактика в системі громадського здоров'я. Правове підґрунтя імунопрофілактики
10. Програми імунопрофілактики (рутинна, наздоганяюча, як відповідь на надзвичайну подію в сфері охорони громадського здоров'я)
11. Просвітницька діяльність сестри медичної при роботі з пацієнтами, які коливаються щодо вакцинації. Комунікації в громадах.
12. Доказова медицина. Принципи. Рівні доказовості. Систематичні огляди, метааналіз. Клінічні керівництва. Стандартизація надання медичної допомоги.
13. Неінфекційні захворювання. Чинники ризику. Основні напрямки боротьби та профілактики.

14. Епідеміологія інфекцій, що пов'язані з наданням медичної допомоги.
15. Стандартні заходи захисту. Заходи попередження інфікування, засновані на шляхах передачі збудників (контактні, крапельні, повітряні)
16. Гігієна рук медичного персоналу.
17. Дезінфекційні засоби в ЗОЗ. Очищення та дезінфекція поверхонь в ЗОЗ
18. Респіраторна гігієна. Безпечні ін'єкції. Алгоритм дій медичного працівника при пошкодженні гострим предметом.
19. Репроцесинг виробів медичного призначення
20. Засоби індивідуального захисту.
21. Поводження з медичними відходами
22. Поводження з білизною в закладі охорони здоров'я.
23. Розробка та впровадження стандартних операційних процедур.
24. Впровадження програми WASH в закладі охорони здоров'я.
25. Розробка програми навчання з профілактики інфекцій та інфекційного контролю для медичних / немедичних працівників закладу охорони здоров'я.
26. Розробка програми навчання з профілактики інфекцій для пацієнтів.
27. Організація та проведення занять з питань гігієни рук, респіраторної гігієни та етикету кашлю для пацієнтів
28. Використання інформаційних ресурсів для пошуку даних, що мають доказовість при підготовці навчальних матеріалів для медичних працівників та пацієнтів
29. Виконання індивідуальної самостійної роботи – аналіз наукової публікації; розробка плану та презентації заняття для пацієнтів з питань епідеміології та профілактики захворювань (опис дивись нижче)
30. Підготовка до диференційованого заліку
31. Виконання індивідуальної самостійної роботи (курсова робота).

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн за попередньою домовленістю з викладачем кафедри з використанням корпоративної пошти викладача / кафедри епідеміології ХНМУ

Методи навчання: лекція, виконання практичних робіт, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів, розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, презентація, навчальні відео.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/). Оцінки за практичне заняття виставляються за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» або «незадовільно» відповідно до критеріїв оцінювання знань та вмінь. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).
В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД з додаванням балів за виконані індивідуальні завдання (виконуються за бажанням) становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД)**.

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів. Перелік індивідуальних завдань та кількість балів, які може отримати здобувач, можна отримати у викладача групи або знайти в програмі навчальної дисципліни, що розміщена на сторінці освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle)

Підсумковий контроль: диференційований залік (ДЗ). Умовою допуску до ДЗ є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за ДЗ становить від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). ОД = ЗНД + ІЗ + ДЗ.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати години, що відведені для самостійної роботи, виконанню необхідних завдань, а саме, «Аналіз захворюваності на певну інфекційну хворобу» підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю. Роз'яснення щодо виконання завдань, які винесені на самостійну роботу здобувача, надаються викладачем на 1-му занятті.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Епідеміологія та токсикологія : курс лекцій / Укладач : О.В. Бригада. – НУЦЗ України, 2023. – 178 с.
2. Спеціальна епідеміологія: навчальний посібник / Н.О. Виноград, З.П. Василишин, Л.П. Козак. — 3-є видання. – «Медицина», 2021. – 336 с.
3. Імунопрофілактика інфекційних хвороб : навчально-методичний посібник / Л.І. Чернишова, Ф.І. Лапій, А.П. Волоха та ін. ; за ред. Л.І. Чернишової, Ф.І. Лапія, А.П. Волохи. Київ, 2020. 304 с

Зав. кафедри епідеміології, професорка Т.О. Чумаченко

ОРИГІНАЛ ПІДПИСАНО
УКРАЇНА 61022, м.Харків, проспект Науки, 4 ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАГАЛЬНИЙ ВІДДІЛ